

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכי-משנה:
דוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
איתן נבירול

הכתב הראשי:
אליהו כרמל

עורך תבנית:
אהרון צור

צלם המערכת:
יהודה יעריא

חברי המערכת:

ישראל ביכר, ניצה בני, לילי נלילי, דוד הורוביץ, רותי ורד, רוני זוהר, אברהם חרמון, אוסקר טאובר, משה לשם, אביבה סטן, עמוס קינו, שלמה קרו, טילכי קשת.

הצייר הראשי:
שמואל ברתור

מנהל מבצעים:
שלמה אדיר

עורך דפוס:
אריה אריאל

מנהל מעבדה:
נתן רוזן

רח' גליקסון 8 תל-אביב. מען המברקים:
"עולמפרסט" ת. ד. 136, טלפון 26785.
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס ישראל בע"מ, ת"א טל. 23204.

אין המערכת אחראית עבור תוכן המודעות. מלבד עבור מודעות המתפרסמות תחת הכרזת "דו"ח לצרכן", "דו"ח לבוחר", "דו"ח לנוסע" וכו' המוכנות על-ידי חברי המערכת ונבדקות על-ידם. המודע "דו"ח לבוחר" כולל מודעות מטעם מפלגות וארגונים ציבוריים אשר אין המערכת אחראית לתוכן ולדעות המובעות בהן ושאינן משקפות בשום צורה שהיא את דעות המערכת.

העתון הנקרא ביותר במדינה

בשום שטח אין הבלוף מיהרה מוסד קבוע ורשמי כמו בשטח העתונות. אי העתון שלא יטען כי הוא העתון הגדול והנפיץ ביותר? ישנו רק דבר אחד שהוא חזק יותר מן הנטייה להפריז, וזה החשש מפני הביקורת. העתונים המתלהבים

בייחוד לפרסום עצמי הם אותם המתנגדים, משום-מה, בתוקף לכל ביקורת חשבוניתהם לבידוק המצב לאמיתו.

בשטח השבועונים מגיעה תופעה זו לשיאים מגוחכים. ישנו שבועון קטן הטוען שהוא "השבועון הנפוץ ביותר במדינה". שבועון אחר אף הפיץ בין המפרסמים תעודה תומכה בידי רואה-חשבון מוסמך המוכיחה כי תפוצתו היא פי שלוש מכפי שהיא באמת. הגשנו משפט משמעי נגד אותו רואה-חשבון והוא התנצל רשמית. אולם גם עתה אין זה נדיר ששבועון יטען לתפוצה העולה פי שלוש על המספר האמיתי של כל הגליונות שהוא מוציא לשוק. דרשנו לא פעם לשים קץ להפקרות זו על-ידי הסכם בין כל השבועונים להעביר את ספריהם לרואה-חשבון מוסמך, מקובל על כולם. אולם עד כה נתקלנו בקיר אטום. נאלצנו להמציא שיטה משלנו כדי לברר את האמת.

לפני כמה חודשים עלה על דעתנו להעביר בעצמנו ביקור פשוטה מאד. הנסיון מוכיח כי המכירה היחסית של כל השבועונים שווה, כמעט במדויק, בכל הקיסוסים בארץ. ההבדלים הם זעירים. הרעיון: לבדוק את מכירת כל השבועונים בכמה קיסוסים מרכזיים, להשיג על-ידי כך לוח-השוואה בעל תוקף ארצי.

הדבר לא היה פשוט. שום קיסוסאי אינו מוכן לגלות את מספרי המכירה, כי זהו סוד מסחרי. התגברנו על כך בצורה פשוטה. משך שלושה חודשים העמדנו משמרת מטעם העולם הזה ליד מקום-מכירה מסויים, רשמנו בשקט כל גליון של שבועון שנמכר. כמקום ראשון בחרנו בקיסוס שהוא האופייני ביותר: מקומות-הממכר של חברת פלס בתחנה המרכזית של האוטובוסים בתל-אביב, בה עוברים במידה שווה בני-יער, בני-משקים, מושביניקים וחיללים. זהו גם אחד ממקומות-הממכר הגדולים ביותר בארץ.

המספרים היו מאלפים. הם קובעים לא רק את העובדה הידועה כי העולם הזה הוא השבועון הגדול ביותר בארץ, אלא גם כי הוא נמכר בקיסוסים יותר מכל מתחריו הישירים גם יחד.

והנה מספרי המכירה השבועית הממוצעת של 13 השבועות של החודשים יולי, אוגוסט וספטמבר השנה: העולם הזה (294), דבר השבוע (77), חיי שעה (74), במחנה (99), לאשה (182), קולנוע (87), עולם הקולנוע (96), אנחנו (91), היר אנד נאו (18), הארץ שלנו (39), דבר לילדים (18).

אין ספק שיחס זה נכון גם בקנה-מידה ארצי, אולי עם הבדלים של 5% לכל היותר. אם מישוה מן השבועונים רוצה לערער על כך, יש לו ברירה: עליו לפתוח את ספריה-החשבונית שלו. העולם הזה יעשה זאת ברצון, יחד עם השבועונים האחרים, באם יביעו הסכמתם לבידור כזה.

המסקנה היא מעודדת למדי. היא מוכיחה משהו גם לגבי קהל הקוראים בארץ. דומני שאין ארץ שנייה בעולם בה נמכר שבועון אינפורמציה המוקדש רובו לעניינים פוליטיים וציבוריים, יותר מעתוני הבידור הקלילים. בסופו של דבר זהו סימפטום לגבורתו הציבורית של הקהל הישראלי. הוא מואס בזפתונים ובמון רותני מפוקפק, דורש רמה המציינת בארצות אחרות רק כתבי-עת העומדים הרחק מן הקצה העליון של סולם התפוצה.

מה קורה בכית-הספר?

מערכת העולם הזה עומדת לפתוח בקרוב בחקירה מקיפה של ציבור תלמידי בתי-הספר התיכוניים בארץ, בעיותיהם, שאיפותיהם ודעותיהם.

לצורך זה זקוקה המערכת לשיתוף-פעולה מצד קוראיה בבתי-הספר. תלמידים ותלמידות (חמישית עד שמינית), המוכנים לתת את ידם לסקר זה, מתבקשים להודיע על כך למערכת, תוך ציון שמם, כתובתם, גילם, בית-ספרם ומחלקתם.

נא לרשום על המעטפה: מערכת העולם הזה, ת. ד. 136, תל-אביב, למדור החינוך.

מכתבים

עך שהמספרות תואלנה לתרום את מיליוניהן, גם נם אני יודעת להיות, "הכמה".

רחל גוט, גבעתיים

רוחב לב

... אפרים אילון, המופיע ברשימה השחורה של עשירי ישראל שהשתמט מחובתם לקרן המנו (העולם הזה 943) זכה למעט מועיר כמה שראוי היה שייכתב עליו.

מדי שנה, בעונה בה מתקיימת תצוגת המכוניות בפאריס עורך אילון נשף פאר, בחווילתו של בכואה-דיהיולו, למשתתפי התערוכה. הוצאות הנשף הנ"ל הן כ-5000 דולאר. בשעות הבוקר המוקדמות, אחרי נמר ההצגות במועדוני הליילה, מופיעים כמכדרים בנשפים הנ"ל כל להקת הליידו או הפלמפרן — דבר שרק מעטים בצרפת כולה יכולים להרשות לעצמם.

אנכי, כל האבטורים כמכונית החדר הפרסיאית של אילון, שנבנתה במיוחד עבורו, הם מצופים זהב. אילון עצמו מתפאר שהם עשויים זהב טהור. אין פלא, איפוא, שאין הוא יכול לתרום לקרן המנו יותר מאלף ל"י.

בעילום שם, איי"ש

סוף העולם

אשר ללי דרלינג (העולם הזה 941) המקוה אי פעם להניע למקום בו אין צורך בניירות, לעולם המאובלים בנייארם חופשיים החיים בהרמוניה — אין לי כל ספק שבסופו של המיול יגיע לי דרלינג לאותו עולם אליו הוא משתוקק כל-כך להגיע, כי הרי אין זה אלא העולם הבא.

הנן גולדגרס, חולון

אל יהא הקורא גולדגרס בטוח בכך, כל עוד לא נוכח במו עיניו.

עזרה אחרונה

אני מקווה שמאסר 30 יום שהטילו שלטונות החד ביישראל על החייל אמנון שוריק בשל נגינה ביום-כיפור (העולם הזה 942) יעזור סוף-סוף לאנשים החושבים בעודת הראש, להכין מה פירוש שה של מפלצת הכפייה הדתית!

ישראל ברדג, תל-אביב

גן-עדן עני אדמות

שלום זמיר, שתרם 15 ל"ל לצלבי-האדום (העולם הזה 943) משום שמצפוננו לא הרשה לו להשתתף במכוניות לרכישת נשק, הוא בעל מצפון נאיבי. הוא לא שחז שהעולם הזה הוא ג'ונגל, והחוק הוא: כל הקודם — טורף. נסיונותיו של שלום

כיכב מורא

כשבעלי החל לפני שנה להזמין את העולם הזה הנתגדרת בכל תוקף, אך הדבר לא הועיל והייתי מרדפת בו במורת-רוח.

מרוע אני כותבת לכם סכתב זה? כדי לומר לכם כי יש שינוי לטובה בגליונות האחרונים. כמעט ואין להכיר שזהו העולם הזה. הפניות את הדגש לדורות של חלוצות, התישבות ומעשי האדם המוכיחים מוטובים טהורים ונעלים, המי שמשים דוגמה לעם. כל זה משמחני מאד.

לאה אשד, טל-שחר

המיד אמרתי שכבוא שעת-חירום אמיתית יתגלה העולם הזה כעתון החירוי שיתרום לנוכל השעה, וכל העתונים הציוניים יתחבאו אי שם בפניות. הגליונות האחרונים מוכיחים שצדקתי. העולם הזה לבש שוב את כובעי-הגרב.

לאה הפנע זה כובעי-מורא.

חידוש נעורים

... לרשימתכם על פיניו עזה (העולם הזה 942) פיניו עזה (העולם הזה 942) כתוב: "סיפור הבריי טי, שכבר אינו כל-כך צעיר..." ואחרי כמה שורות בלבד מסיים הכתב: "הקרב האמיתי יהיה, לדעת צעיר צעיר זה..."

האם אחרי שזיהה קצרה עם כתבכם נהפך הברייטי לצועיר יותר?

משה לור, כפר-איתא

עורך הכיתוב הצעיר כבר אינו כל כך צעיר.

... לרשימתכם נעל פיניו עזה (העולם הזה 942) הוספתם משה המנלה לנו כי הלכנו יתקופו מ' הלכנו, הסורים — מסוריה, הירדנים — משטחם (משטחו) והמצרים — מצרים. אני סבור כי תלמיד כתב 'בכית-ספר יסודי יצויר משה קצת יותר מוצלחת מבחינה אסטראטגית מאשר אותו עתונאי מצרי הקובע בטפשותו כי צבאנו יתרכז סביב צרעת עזה ויניח לאוייב לעשות כרצונו בשאר חלקי הארץ!

ירם אבקביץ, חדרה

מספרים כי פילוט מעזה נשאל על מצבו תחת שלטון המצרים ואם היה לו טוב יותר בזמן השל-טון הכריטי. ענה הפילוט: "הייתי מוכן לשמוע מיליון פעם, 'בלאדי ערב' — כפי שפתחו האנג'לים את שיהתם עם ערבים, כשם שעשו זאת בכליניו, 'בלאדי ניו' עם היהודים — מאשר לשמוע פעם אחת, 'יא פטרס' (ארנוני) בערבית-מצרית.

עטלה מנצור, ג'יש

זמיר להפוך את העולם לנועדו בניגוד לחוקי הטי בעל האם יצליח?

זלמן שנוקפרצקן, תל-אביב

... אילו כל התרומות של שני הצדדים היו משמשים למטרות וז הצלת חיי אדם, במקום שימוש להשמדתו, הייתה זאת פעולה הומניסטית מדרגה ראשונה. תקום ועדה בינלאומית למימוש מטרה זו!

ברוך ראובן, חולון

עניין עדינסק

ככתבה (גליוסקי אהרונסק) צחקתם מועיר בשם פלנסק. אינני מבינסק; מה נרועות מינסק ופינסק מטבע-עניסק, אשקלונסק או אילונסק. גדי און, חיפה

צודק הקורא גדי אונסק:

צודק הצוחק אהרונסק.

סופא-לא-קמינו

יש לי הרשום כי המכתבים הנשלחים אליכם עוברים אודו-דינו. מה קורה לאלה שהכוב לא נופל עליהם? זורקים אותם לפחי האשפה, חלי-לה?

כרמלה פרץ, ירושלים

חס ושלום. הם הנזלים לותיקה.

מיפקד גדרוי

כדלחיו לגודר האלמוני (העולם הזה 942), אבל שום נודר אינו יכול להילחם בלי ספקר. מרוע לא יקום איש מאנשיו הצעירים של העולם הזה ובמקום לכתוב בלבד, יארנ את הגדור הזה לי טיהור השחתות עליה אדם כותבים בה הרבה? את הליון קראתי בהיותי במסרה ביד חיים וייצמו, מקום בו נבנים בניינים עוצומים. אינני מהנדס לבניית מיעדון סאומריטיון, בו כל מטר עשוי שיש אחר, שעלה בכמה מיליוני דולארים. האם נהלת יד חיים וייצמו תרמה לקרו-המנו מיכאל נתן, רחובות

עובדי מכוון וייצמו, השוכנים ביד חיים וייצמו, העבירו בזמונם לקרן-המנו עם פתיחתה 25 אלף לירות.

בעקבות הצעת הקורא רפפורט (העולם הזה 942) שהמפלגות שבובנו מיליונים על תעמולת הבחירות יתרימו גם עתה מיליונים לקרן המנו — הייתי בטוח כי המפלגות יקפצו על הרעיון הי פארוני הנפלא הזה וייצפו את קרן המנו בי מיליוני לירות. אולם, כפי שאנתנו רואים, מערי מות המפלגות שהפועל הפשוט יתרום את מנסיו. אלו ואביו לעם שכאלה הם מנהיגיו!

כושים היכוננו לעשות את שלכם!

ז. ברחמי, תל-אביב

... התלמתי להקפיד את תרומתי לקרן-המנו